

A PÉCSI ÍTÉLŐTÁBLA POLGÁRI KOLLÉGIUMA

Aktuális kérdések

Vitaindító a Pécsi Ítéltábla és az illetékességi területéhez tartozó bíróságok bírúinak
2015. április 23 -i konzultációjához
(A konzultáción elfogadott álláspontot a szöveg dőlt betűvel tartalmazza)

1. Külön fellebbezéssel nem támadható végzések: Cstv.12. (5) bek.15.§ (3) bek.

A Legfelsőbb Bíróság a 2011. szeptember 30-án kelt Gfv.X.30.126/2011/6. számú végzése:

„A kifogások elbírálásával kapcsolatban a jogszabályban található rendelkezéssel a jogalkotó nem elzárta a fellebbezési jogot, hanem csak – a csődeljárás jellege miatt – a külön fellebbezési jogot zárta ki az adott határozat ellen. (az LB Gfv.X.30.126/2011/6. számú határozata értelmében a döntés a kifogás mindkét esetére vonatkozik) A kifogás tárgyában hozott határozat tehát sérelmezhető az eljárást befejező határozat elleni fellebbezésben.”

BDT2013.2956 A csődeljárást befejező érdemi határozat elleni fellebbezésben a külön fellebbezéssel nem támadható végzés is támadható, ezzel a lehetőséggel azonban csak az a hitelező élhet, akinek a kifogása alapján a külön fellebbezéssel nem támadható végzést a bíróság meghozta. Ennek a végzésnek a jogszabálysértő jellege akkor hat ki az érdemi határozatra, ha emiatt az érdemi határozat is jogszabálysértővé válik. ()

BDT2012.2758 a csődeljárást befejezetté nyilvánító vagy megszüntető végzés elleni fellebbezés során azokat a vagyongfelügyelői intézkedéseket, amelyekre vonatkozó kifogást határidőben az érintettek nem terjesztenek elő, már eredménnyel nem lehet sérelmezni, a fellebbezési eljárás során a vagyongfelügyelő által nyilvántartásba vett és nem kifogásolt hitelezői igények felülvizsgálatára nincs lehetőség. (.)

Kúria Cspkf. VII.30.146/2013/3. (BH2013.224) : az érdemi vizsgálat nélkül elutasított kifogások esetén a feleket külön fellebbezési jog illeti meg (az adott esetben az elutasításra Pp.130.§ (1) bekezdés h) pontja alapján került sor)

Kúria Fpkf. VII.30.146/2013/3 A Cstv. 56. § (1) bekezdés alapján történt kifogást elutasító végzés ellen - függetlenül attól, hogy arra milyen okból került sor - nincs helye külön fellebbezésnek.(Adott ügyben elkésettség okán került sor – érdemi vizsgálat nélküli - de csak Cstv.56.§-a hivatkozva elutasításra.

Kérdés: Összhangban áll-e az utóbbi két döntés egymással ?

A tanácskozás résztvevői megállapodtak abban, hogy a Cstv.56.§ (1) bekezdése alapján előterjesztett, elkésett kifogást a Pp.130.§ (1) bekezdés i) pontja alapján utasítják el, mely végzés ellen fellebbezési jogot biztosítanak.

2. Az érdemi vizsgálat nélküli elutasítás jogszabályi alapja a Cstv.12.§,15.§,51.§,56.§.63/B.§-a vagy Cstv.6.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó Pp.130.§-a?

(Két szempontból van jelentősége, illetékmérséklésnek van-e helye, illetve ha Pp.130.§-ra alapított az elutasítást nem lehet érdemben felülbírálni, hatályon kívül kell helyezni, ha téves)

A gyakorlatban a kérdés az elkésett kifogások esetén, és akkor merül fel, ha a kifogást előterjesztő egyértelműen kifogás elbírálása iránti kérelmet terjeszt elő, a felszámoló bíróság döntését kéri, a felszámoló jogszabálysértő tevékenységére hivatkozik, azonban olyan kérelmet terjeszt elő, amelyet a kifogás folytán indult ügyben teljesíteni nem lehet, pl. a felszámoló által megkötött szerződés megsemmisítését, eredeti állapot helyreállítását kéri, nem pénzkövetelés a kifogás tárgya, hanem ingó kiadás, jognyilatkozat pótlás, stb.)

Kúria 2/2015 PJE:

A Cstv. 51. §-a a kifogást a felszámoló törvénysértő intézkedése elleni jogvédelmi eszközként szabályozza, és azt megfelelően alkalmazni rendeli a Cstv. 15. § (3) bekezdése értelmében a csődeljárásban is a vagyonfelügyelő jogszabálysértő tevékenysége vagy mulasztása ellen. A kifogás az előbbi személyek intézkedése vagy mulasztása elleni alanyi jog bírósági érvényesítésének eszköze. A kifogásról a bíróság nemperes eljárásban, a Cstv. rendelkezései alapján dönt. A kifogás előterjesztésére a Cstv. az arra jogosultnak a tudomásszerzéstől számított 8 napos (csődeljárásban 5 munkanapos) határidőt biztosít.

A bírósági eljárást megindító keresetlevél vagy kérelem késedelmes benyújtásáról szóló 4/2003. polgári jogegységi határozat – a jogirodalomban és a bírói gyakorlatban kialakult álláspontnak megfelelően -egyértelműen akként foglalt állást, hogy a jogszabályban megállapított keresetindítási határidő nem a bírósági eljárás része, az az anyagi joghoz kötődik és mint ilyen szükségképpen anyagi jogi természetű. A keresetlevélnek a bírósághoz történő benyújtása nem perbeli cselekmény. A bírósági út az igényérvényesítés önálló szakasza. A Cstv. hatályos 22. § (1) bekezdése értelmében a felszámolási eljárás megindítására hivatalból, az adós, a hitelező, vagy a végelszámoló kérelmére, a cégbíróság értesítése, illetve a büntető ügyben eljáró bíróság értesítése alapján kerülhet sor. A bírósági eljárást megindító kérelem tehát az a kérelem, amelyben a felsoroltak a fizetése képtelenség megállapítását és a felszámolás elrendelését kérik. Amennyiben ezen kérelem előterjesztésére a Cstv. határidőt állapítana meg, úgy az anyagi jogi határidő lenne, aszerint minősülne jogvesztőnek, vagy elévülési jellegűnek, hogy a Cstv. ebben a körben milyen rendelkezést tartalmazna. A kérelem előterjesztésére vonatkozóan azonban a Cstv. határidőt nem állapít meg.

A Cstv. 51. § (1) bekezdése alapján a felszámoló jogszabálysértő intézkedése, vagy mulasztása miatt előterjeszhető kifogásra vonatkozó határidő anyagi jogi, elévülési jellege arra tekintettel merülhetett fel a bírói gyakorlatban, mert ebben az esetben külön ügyszámon (Büsz. 62. § b) pont), a felszámolási eljáráson belül, elkülönült eljárás lefolytatása történik meg a felszámolást elrendelő bíróság előtt. „PJE idézett rendelkezése értelmében tehát a kifogás alapvetően nem új bírósági eljárást megindító beadvány, hanem egy jogorvoslati lehetőség, mely ügyviteli szempontból kap külön ügyszámot. (Ez a megállapítás alapvetően mindegyik, a Cstv. szerint benyújtható kifogásra igaz, mégis az 56.§-os kifogásra lsd. a már idézett BH2011. 258 szerint az anyagi jogi határidő))

Az e tárgyban született döntések a Cst.51.§ alapján és Pp.130.§ alapján történő elutasítást egyaránt tartalmaznak. Előfordul olyan kúriai döntés, amely a Cst.51.§-ára alapított elutasító végzést az indokolás módosítással, a Pp.130.§-a hivatkozással hagyja helyben.

Kúria Gfv. VII. 30.141/2013/6 :Nincs helye kifogás előterjesztésének akkor, ha a vita tárgya az, hogy egy vagyontárgy a felszámolási vagyona tartozik-e, ha az igénylő szerint a vagyontárgy nem tartozik az adós vagyonába, úgy keresetben kérheti annak ítélettel történő megállapítását. A döntés indokolása a következőt tartalmazza:

A hitelező felülvizsgálati kérelmében azt is sérelmezte, a másodfokú bíróság miért nem nyilatkoztatta meg arról, hogy igényét peres eljárásban keresetként fenn kívánja-e tartani. E körben a Kúria megállapította, hogy a másodfokú bíróság nem követett el jogszabálysértést. A kifogás a felszámoló egyoldalú intézkedése vagy mulasztása ellen igénybe vehető jogintézmény. "A kereset az alanyi (anyagi) jog bírósági érvényesítésének eszköze. A kereset tárgya az érvényesíteni kívánt jog (jogviszony), a kereset tartalma a bíróság döntésére vonatkozó határozott kérelem." (4/2003.PJE) A fentiekből következően nem ugyanazon célra irányulnak, egymással nem cserélhetők fel. Ahogyan nincs arra lehetőség, hogy az esetleg tévesen benyújtott keresetlevelet kifogásnak minősítse a peres bíróság, a felszámolási eljárást lefolytató bíróság sem tekintheti a benyújtott kifogást keresetlevélnek még akkor sem, ha a kifogást benyújtó azt kéri. (Elutasítás Cstv.51.§-a alapján)

BH2002. 373. Az adós vagyontárgya felszámoló által történt értékesítésének mindegyik módjára alkalmazni kell azt a szabályt, hogy ha a felszámoló az elővásárlási jog figyelembevételére vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, az elővásárlásra jogosult - 30 napos jogvesztő határidő alatt - keresetével a bírósághoz fordulhat. Ez az igény a felszámolási eljárásban kifogásként nem érvényesíthető [1993. évi LXXXI. tv.-nyel és az 1997. évi XXVII. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. 49. § (1)-(6) bek., 49/A. §, 49/B. §, 49/C. § (1) és (2) bek., 51. §, Pp. 130. § (1) bek. b) pont, 157. § a) pont, 251. § (1) bek.].

BH2002. 27. IA felszámoló által az adós vagyonának értékesítése során megkötött adásvételi szerződés megtámadására irányuló kérelem kifogásként nem bírálható el. Ez esetben a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának van helye [1993. évi LXXXI. tv.-nyel módosított 1991. évi IL. tv. 6. § (2) bek., Pp. 51. § a) pont, 130. § (1) bek. b) pont].

BH2000. 368. A felszámoló által az adós vagyonának értékesítése során kötött szerződést sérelmező hitelezőnek pert kell indítania az adós gazdálkodó szervezettel és a vevővel szemben. A szerződés kifogásolási eljárás keretében nem támadható meg [1991. évi IL. tv. 48. §, 51. §, Pp. 51. § a) pont].

Fpk. VIII. 30.734/2000/2 (Kúria vagy LB) 1991. XLIX. Tv. 51. §; 1993. LXXXI. Tv. § A felszámoló által az adós vagyonának értékesítése során kötött szerződést sérelmező hitelezőnek pert kell indítania az adós gazdálkodó szervezettel és vevőivel szemben. Ebből eredően a szerződés kifogással nem támadható meg.

Kúria Gfv. VII. 30.132/2014/7 (Közzétételre javasolt)

A felszámoló által kötött szerződés érvénytelenségét a felszámolási eljárás során benyújtott kifogásban nem lehet vizsgálni, harmadik személy jogait érintő jogvita nemperes eljárásban nem bírálható el. (Döntés jsz-i felhívása: Cstv.51.§, megjegyzés: I.fok elkésettség miatt utasította el, másodfok indokolását módosította azzal, hogy nem késett el, de az engedményezés alapján megkötött szerződés kifogás útján nem támadható.

Gfv. VII. 30.114/2013/6 Nem vizsgálható érdemben a kifogás, ha a kifogást előterjesztő elkéste a kifogás előterjesztésére megállapított, a tudomásszerzéstől számított 8 napos határidőt. (1991. XLIX. Tv. 51. § (1))

A tanácskozás résztvevői megállapodtak abban, hogy az elkésett kifogást a Pp.130.§ (1) bekezdés i) pontja alapján utasítják el, ha azonban a hitelező olyan döntést kér a felszámoló bíróságtól, amely a nemperes eljárásban, a felszámolóval szemben nem teljesíthető (szerződés megsemmisítése, érvénytelenség megállapítása, stb.), akkor a kérelmet alaptalansága folytán, a Cstv. megfelelő, kifogásra irányadó rendelkezésére utalva utasítják el a Gfv.VII. 30.132/2014/7 szám határozat szerint.

3. Vitatott, nem vitatott besorolás csődeljárásban

BDT.2014.3089. A vagyonfelügyelő a hitelezői igényt nem utasíthatja el, azt vitatott vagy nem vitatott igényként nyilvántartásba kell vennie.

Jogszabályi háttér:

Cstv.12.§ (2) A vagyonfelügyelő - az adós bevonásával - külön-külön nyilvántartásba veszi a követeléseket a következőképpen:

ba) az elismert vagy nem vitatott követelések,

bb) a vitatott követelések (függetlenül attól, hogy azokkal összefüggésben bíróság vagy hatóság előtt van-e jogérvényesítés folyamatban),

(4) A követelés részei a (2) bekezdés különböző kategóriáiba is besorolhatók. A követelés vagy követelésrész nem vitatottként történő besorolása nem minősül tartozás-elismerésnek. Nem lehet vitatott követelésként nyilvántartásba venni a közokiratba foglalt hitelezői követelést [Pp. 195. §], ide nem értve, ha annak megfizetése részben vagy egészben már megtörtént

Kúria a Gfv.X.30.174/2012/7. sz. Ha az adós már a csődeljárást megelőzően vitatottá tette a vele szemben közokirat alapján érvényesíteni kívánt követelést, az így vitatottá tett igényt – ha a hitelező a követelését bejelenti a csődeljárásban – csak a vitatott hitelezői igények között lehet nyilvántartásba venni. Az adóssal szemben a csődeljárás kezdő időpontjában már folyamatban levő bírósági vagy hatósági eljárásokban a hitelező által érvényesített követeléseket csak akkor lehet az eljárásban alkalmazandó – és a hatályos – jogszabályok alapján nem vitatott igényként elismerni és ennek alapján a hitelező részére szavazatot biztosítani, ha az érvényesítésre irányuló eljárás jogerősen befejeződik.

Fővárosi Ítéltábla11.Cspkf.44.211/2014/2. BDT 2014.3240

A Cstv. 12.§ (4) bekezdés olyan kógens szabály, amelytől a követelések minősítése során sem a vagyonfelügyelő, sem a csődbíróság nem tekinthet el.

Jelen esetben a felek azt nem tették vitássá, hogy a hitelező bejelentett követelését közokirat igazolja. Az adós azonban arra a körülményre hivatkozással kérte a vagyonfelügyelőtől a banki követelés vitatottá minősítését, hogy a követelést tartalmazó, közokiratba foglalt szerződést érvénytelenségre hivatkozva már a csődeljárás előtt megtámadta a perbíróság, illetve a választottbíróság előtt.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban az ilyen perindítás igazolása még nem elegendő ahhoz, hogy a vagyonfelügyelő vagy a csődbíróság a csődtörvény fenti kötelező rendelkezését figyelmen kívül hagyja és attól eltérő módon az érintett követelést vitatottnak minősítse. A jogalkotó szándéka a közokirattal rendelkező hitelező csődeljárásbeli jogainak megóvására irányult. Önmagában az a körülmény, hogy a közokiratba foglalt követelés alapjául szolgáló szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt az adós pert indított, a követelést a csődeljárásban nem teszi vitatottá, mert még ha a perben az vitatott is, a csődeljárásban a csődbíróságnak speciális szabályokat kell alkalmaznia. Az adósnak lehetősége van arra, hogy a korábban általa indított per eredményét bevárja, és akkor indítson csődeljárást, amikor már jogerős ítélettel tudja igazolni, hogy a korábban közokiratba foglalt követeléssel nem tartozik.

A másodfokú bíróság nem osztotta a felek által megjelölt és közzétett bírósági határozat azon okfejtését, hogy a Cstv. 12.§ (4) bekezdésében előírt kógens rendelkezés ellenére akkor is vitatottnak kell minősíteni a közokiratba foglalt követelést, ha annak bírósági úton történő megtámadására a csődeljárást megelőzően került sor. Álláspontja szerint a közokiratba foglalás csak akkor nem eredményezheti a hitelezői igénynek a Cstv. 12.§ (2) bekezdés ba) pontjába történő besorolását, ha a közokirat valóságtartalma jogerős bírósági ítélet alapján megdőlt, illetve igazolást nyert, hogy annak részbeni, vagy teljes kiegyenlítésére sor került.

Kúria Gfv.VII.30.275/2014/4. számú végzés: A Kúria a Gfv.X.30.174/2012/7. számú határozatban nem azt zárta ki, hogy a peres eljárásban vitatott követelés után szavazati jogot kaphasson a hitelező, hanem azt, hogy a közokiratba foglalt követelést automatikusan – függetlenül attól, hogy van-e folyamatban a tárgyában peres eljárás vagy nincs – a nem vitatott követelések között vegye nyilvántartásba a vagyonfelügyelő. A szövegből következően, a Kúria álláspontja szerint, csak a vitatott összeg tekintetében áll fenn a nyilvántartásba vételi korlát. Amennyiben ugyanis a kereset nem terjed ki a hitelező teljes követelésére – azaz van a hitelező követelésének olyan része, amelyet a kereset nem érint -, illetve kétséget kizáróan megállapítható, hogy a hitelező bizonyosan milyen összeget (hitelt) biztosított az adós részére, amelynek a visszafizetésére irányuló kötelezettség nem kérdéses, a csődeljárást lefolytató bíróság a Cstv. 12.§ (5) bekezdése szerint a hitelező perrel érintett követelése alapján meghatározhatja, azt a nem vitatottan fennálló követelésrészt, amely a hitelező csődeljárásban érvényesíthető szavazatát megalapozza.

A bíróság határozata alapján a hitelezőt megilleti a szavazati jog, de a folyamatban levő peres eljárás miatt – figyelemmel arra, hogy a fizetési kötelezettség tekintetében a döntést csak a peres bíróság hozhatja meg – a hitelező követelését az egyezség megkötésekor vitatottként kell kezelni, és arra az adósnak a Cstv. 12.§ (6) bekezdése alapján tartalékot kell képeznie (biztosítékot kell nyújtania), amely a követelés esedékessé válása esetén a hitelező igényének rendezését biztosítja.

Jogsabályi háttér:

Cstv. 12.§ (6) **A vitatott követelés** (a követelés vitatott része) vonatkozásában az adósnak - a vagyonfelügyelő jóváhagyásával - olyan mértékű **tartalékot kell képeznie** a csődegyezség során, mint ami a hitelezőt akkor illetné meg, ha követelése nem vitatottként kerülne besorolásra. Ennek feltétele, hogy **a követelés jogosultja igényét bírósági úton vagy közigazgatási határozattal érvényesítse az adóssal szemben** (ideértve a már folyamatban lévő eljárásokat is), és ezt a vagyonfelügyelőnél igazolja. Tartalékképzés helyett az adós a vagyonfelügyelő jóváhagyásával - olyan biztosítékot is nyújthat - a 13. § (5) bekezdésének figyelembevételével - amely a követelés esedékessé válása esetén a hitelező igényének rendezését biztosítja.

Cstv.18.§ (4) Az egyezségi tárgyaláson szavazati joggal rendelkezik az a hitelező

- a) aki a 10. § (2) bekezdés f) pontja szerinti határidőben bejelentette hitelezői igényét, és
- b) a nyilvántartásba-vételi díjat megfizette, valamint
- c) követelése elismert vagy nem vitatott követelésként került nyilvántartásba.

**Pécsi Ítéltábla a Fővárosi Ítéltábla
11.Cspkf.44.211/2014/2. BDT 2014.3240 számú
döntésével ért egyet.**

A tanácskozás résztvevői egyetértettek a Pécsi Ítéltábla álláspontjával.

4. Felszámoló felmentése iránti kérelmet elutasító végzés elleni fellebbezés

Kúria Gfv.VII.30.222/2014/5, Gfv.VII.30.350/2014/2): „A Kúria nem ért egyet a Győri Ítéltáblával abban, hogy a felszámoló felmentése tárgyában a Cstv. 27/A. § (6)-(7) bekezdései szerint meghozott végzés ellen csak a felszámoló élhet fellebbezéssel. Ez az értelmezés, a felszámoló kizárólagos fellebbezési joga csak az őt felmentő végzéssel szemben állapítható meg. A Cstv. 27/A. § (7) bekezdése azonban utal arra is, hogy „erre irányuló kifogás hiányában” is eljárhat a bíróság. A Kúria megítélése szerint ebből helyesen az a jogértelmezés vonható le, hogy a hitelezők is kezdeményezhetik a (7) bekezdés alapján a felszámoló felmentését. Amennyiben azt arra hivatkozással kérik, hogy a felszámoló súlyosan vagy ismétlődően megsérti a jogszabályokat, úgy azt kifogásnak kell tekinteni, amelynek elutasításával szemben a Cstv. 51. § (4) bekezdése alapján a kifogással élő fellebbezhet. Abban az esetben, ha a hitelező a felszámoló felmentését arra hivatkozással kéri, hogy a Cstv. 27/A. § (4) bekezdése szerinti kizárási ok áll fenn vele szemben, úgy az nem minősül kifogásnak. A bíróságnak azonban ez utóbbi indítványt érdemben kell elbírálnia, tekintettel arra, hogy a Cstv. 27/A. § (6)-(7) bekezdései alapján a bíróságnak a felszámoló kijelölését követően a felszámolási eljárás befejezéséig hivatalból is kötelessége a felszámolóval szembeni kizárási okok folyamatos vizsgálata. A Cstv. 6. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 233. § (1) bekezdése alapján – főszabály szerint – minden elsőfokú határozat ellen fellebbezésnek van helye. Ez alól a Pp. 233. § (3) bekezdés b) pontja szerinti pervezető végzések jelentenek kivételt. A nemperes eljárásokban a bíróság – ezen eljárások jellegére tekintettel – az ügy érdemében nem ítélettel, hanem végzéssel határoz. Az irányadó bírósági gyakorlat (BH 2009. 363.) ilyennek tekinti a felszámoló felmentésére irányuló kérelmet elutasító végzést is, ezért az ellen – a Pp. hivatkozott rendelkezései alapján – fellebbezésnek van helye.

A Pécsi Ítéltábla tájékoztatja a tanácskozás résztvevőit, hogy a kúria idézett határozataira figyelemmel megváltoztatja eddigi gyakorlatát, és a felszámoló felmentése iránti kérelmet elutasító végzés elleni fellebbezést nem utasítja el, hanem elbírálja.

A Zalaegerszegi Törvényszék részéről a következő kérdések merültek fel:

1.) Van-e arra lehetőség, hogy a nyilvántartásba vett, regisztrációs díjat befizetett hitelező amennyiben az eljárás során behajthatatlansági nyilatkozatot kér és bejelenti, hogy nem kíván a továbbiakban hitelezőként az eljárásban szerepelni kérje a befizetett regisztrációs díj Cstv. 46. § (8) bekezdése szerinti 2.000.-Ft-ot meghaladó részének visszautalását?

A Cstv. 46. § (8) bekezdése azt az esetet szabályozza, amikor a követelés jogosultja nem is válik hitelezővé, így neki a behajthatatlansági nyilatkozat kiállításáért kell a 2.000.-Ft összegű regisztrációs díjat megfizetnie. A kérdésben szereplő esetben ezért a rendelkezés szigorú értelmezése mellett nem lehetne visszafizetni a regisztrációs díjat. Azonban a hitelezővé nem váló jogosult esetében is köteles a felszámoló a hitelezői igényt megvizsgálni, mert a behajthatatlansági nyilatkozat csak akkor állítható ki, ha a felszámoló a követelést elismeri, így a hitelezői igénnyel kapcsolatos tevékenysége nem sokban különbözik attól, ha azt nyilvántartásba is veszi.

Válasz:

A Cstv. 46. § (7) bekezdése szerint az (5) bekezdésben meghatározott követelések - kivéve az 57. § (1) bekezdés a) és c) pontjában foglalt követeléseket - nyilvántartásba vételének feltétele, hogy a hitelező a követelése tőkeösszegének 1%-át, de legalább 5000 forintot és legfeljebb 200 000 forintot a bíróság Gazdasági Hivatala által kezelt elkülönített számlára - a bírósági ügyszámra hivatkozással - befizessen, és ezt a felszámolónak igazolja. Ha a felszámolási eljárást közvetlenül csődeljárás előzte meg, és a hitelező a követelését ott bejelentette, és kifizette a nyilvántartásba-vételi díjat is, a felszámolási eljárásban a követelést nem kell ismét bejelentenie, azonban a felszámoló felhívására meg kell fizetnie a díjkülönbözetet. A hitelezők által befizetett összeget mint hitelezői követelést, az 57. § (1) bekezdésének f) pontja szerint kell besorolni. A Gazdasági Hivatal a felszámolót félévente tájékoztatja a számlán lévő összeg nagyságáról.

A (8) bekezdés szerint, ha a bejelentett követelést a felszámoló elismeri - de a jogosult nem kívánja a (7) bekezdésben foglalt összeget az elkülönített számlára befizetni -, a jogosult kérésére a felszámoló az elismert követelésről 2000 forint nettó összegű költségtérítés megfizetése ellenében köteles haladéktalanul kiadni a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 3. § (4)

bekezdés 10. pont c) alpontja szerinti, a követelés behajthatatlanságára vonatkozó igazolást, feltéve, hogy a felszámolás kezdő időpontját követően a bejelentett követelést nem engedményezték, és a jogosult igényének kielégítésére várhatóan nincs fedezet. A költségterítés a felszámolót illeti meg.

A nyilvántartásba vételi díjon alapuló hitelezői igény a Cstv. 46. § (7) bekezdése alapján csak az f./pontos hitelezői igények általános rendjének megfelelően fizethető ki, "visszafizetésre" nincs lehetőség az alábbiakat kivéve.

A Cstv.38.§.(2) bekezdés kifejezetten rendelkezik a korábban indult perben pervesztes hitelező által befizetett regisztrációs díj visszautalásáról.

Visszautalható továbbá, ha a maximumnál vagy a bejelentett hitelezői igénynél magasabb összeg került befizetésre illetve, ha a regisztrációs díj befizetése tévesen, jogalap nélkül történt. Egyéb esetben nincs lehetőség visszautalásra. Amennyiben a hitelező igényét a felszámoló visszaigazolta, de utólag a hitelező az igényt „visszavonja”, a regisztrációs díj visszafizetésére nem tarthat igényt, csak az adós vagyontól való részesedésre jogosult, ha a felszámolási eljárás befejezésekor elegendő vagyon áll rendelkezésre a befizetett díj fedezetére.

A 2007. június 7-én megtartott országos felszámoló bírói értekezleten a bírúk egyetértettek abban, hogy a hitelezők által a nyilvántartásba vételi (regisztrációs) díjként befizetett összeget az eljárás befejezését megelőzően nem lehet visszautalni csak akkor, ha

- a bejelentett hitelezői igény és a befizetett összeg nincsenek egymással összhangban, mert a bejelentett igény alapján fizetendő összeghez képest magasabb befizetésre került sor (tévedésből fizettek, ahhoz hitelezői igény bejelentése nem társult, ha olyan fizette be a nyilvántartásba vételi díjat, akit díjfizetési kötelezettség nem terhelte);
- ha a maximumnál magasabb összegű befizetésre került sor;
- a 38.§ (2) bekezdés alapján, ha az adóssal szemben korábban megindult per alapján bejelentett követelés érvényesítésére irányuló pert a hitelező elvesztette, vagy csak részlegesen vált pernyertesé.

Az eljárás befejezésekor a Cstv. 46.§ (7) bekezdés alapján a befizetett nyilvántartásba vételi díj f) pontos hitelezői igényként kiegyenlíthető, illetve a 60. § (6) bekezdése alapján a felszámoló díjának kiegyenlítését követően fennmaradt összeget arányosan kell visszafizetni.

Egyéb esetben a hitelező által befizetett díjat visszautalni nem lehet.

Megfogalmazódott az is, hogy a Csődtörvény 60. §. /4/ bekezdése egyértelművé teszi, hogy a felszámoló díját elsősorban a regisztrációs díjból kell megfizetni. A regisztrációs díjat a hitelező fizeti annak érdekében, hogy az igényével kapcsolatos tevékenységet a felszámoló elvégezze. Az igénybejelentést követően a felszámoló az okiratokat áttekinti, a hitelezővel egyeztet. Amennyiben vitathatónak minősíti, úgy a bíróság elé terjeszti, az eljárás végéig kezeli.

Tehát megállapítható, hogy a hitelező igényével kapcsolatos munkát a felszámoló elvégzi, s ezért a díjazás a részére jár. Nagyon méltánytalan lenne az az eljárás, hogy amennyiben a hitelező felismeri: adós vagyonaából kielégítést nem kaphat, úgy – veszteségeit csökkentendő – az igénybejelentését visszavonja, és a regisztrációs díjat visszaigényli.

2.) „Nem kereste jelzés” A Pécsi Ítéltábla Fpkf.IV.30.493/2012/2. számú végzése szerint a hitelező fizetési felszólítása a régi Ptk. 214. § (1) bekezdése szerinti szerződéses nyilatkozatnak minősül, amely a címzetthez való megérkezéssel, és nem az átvétellel hatályosul. A tértivevényes küldeményként feladott „nem kereste” jelzéssel visszaérkezett fizetési felszólítás a címzetthez megérkezett, a kézbesítés a címzett magatartása miatt hiúsult meg, ezért pusztán az a tény, hogy a fizetési felszólítás „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza az adóstól, nem vezethet a felszámolási kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításához, azonban az adós bizonyíthatja, hogy a posta nem kísérelte meg a kézbesítést, a küldemény hozzá nem érkezett meg.

A döntés a kialakult gyakorlatban elfogadottnál lényegesen kedvezőbb a hitelező számára, azonban a kialakult gyakorlat szerint (Fővárosi Ítéltábla Fpkf.11.44.067/2014/2., Fpkf.16.44.126/2013/2., Debreceni Ítéltábla Fpkf.4.30.183/2013/3.) a tértivevényes küldeményként feladott „nem kereste” jelzéssel visszaérkezett fizetési felszólítás esetén a felszámolási kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának van helye. Indokolt lenne a kérdésben a többi táblával egyeztetni, vagy esetleg jogegységi eljárást kezdeményezni.

Válasz:A téma részletes kidolgozása a fizetéseképtelenség problémái című anyagban.

3.) A Pécsi Ítéltábla Fpkf.IV.30.174/2012/2. számú végzése szerint a „Cstv. 50. §-ának (2) bekezdése szerint a felszámolás kezdő időpontjától évente a közbenső mérleg elkészítése kötelező. A Cstv. jelen eljárásra már hatályos 63/B. §-ának (1) bekezdése szerint akkor, ha az adós vagyona a várható felszámolási költségek fedezetére sem elegendő, vagy a nyilvántartások, illetőleg a könyvvezetés hiányai miatt a felszámolási eljárás az általános szabályok szerint technikailag lebonyolíthatatlan, a felszámoló egyszerűsített felszámolás iránti kérelmet nyújthat be a bírósághoz.

A felszámolás számviteli feladatairól szóló 225/2000. (XII. 19.) Korm. rend. 7. §-ának (1) bekezdése szerint a felszámolás kezdetétől évente kötelező közbenső felszámolási mérleget készíteni, kivéve a Cstv. 63/B. §-a szerinti egyszerűsített felszámolás esetét... Abban az esetben, ha az egyszerűsített felszámolás törvényi feltételei fennállnak, nem kell sőt általában nem is lehet közbenső mérleget készíteni. Az idézett Korm. rendelet törvényi felhatalmazás alapján a kötelező rendelkezés alóli kivétel szabályt állapít meg, és e kivétel alkalmazásának lehetőségét időkorláthoz nem köti, így az nem csupán a felszámolás kezdő időpontjától számított egy éven belül alkalmazható.”

Az Fpkhf.IV.40.141/2014/2. számú végzésben a közbenső mérleggel kapcsolatosan az ítélet tábla kifejtette, hogy „a Cstv. jelen ügyben alkalmazandó 2012. március 1. napja előtt hatályos 63/B. § (1) bekezdése, (2) és (4) bekezdése alapján az egyszerűsített felszámolást a felszámoló kezdeményezi, tájékoztatja és felhívja a hitelezőket, majd írásbeli jelentést készít, és kérelmet, javaslatot nyújt be a bíróságnak az egyszerűsített felszámolást pedig a bíróság rendeli el a kifogás, észrevételre nyitva álló határidő lejártát követően. A bíróság döntésére irányuló határozott kérelem

hiányában még nincs szó egyszerűsített felszámolásról, ezért mindaddig, amíg az egyszerűsített felszámolás iránti kérelmet a felszámoló nem nyújtja be a bírósághoz, a „Cstv. 63/B. § szerinti egyszerűsített felszámolás” hiányában a felszámoló köteles közbenső mérleget készíteni, nem mentesíti e kötelezettsége alól, hogy egyszerűsített felszámolást tervez, jelen esetben évek óta.” Kiemelte a másodfokú bíróság, hogy vagyonfelosztás hiányában a közbenső mérleg célja a hitelezők tájékoztatása, mert ebből kapnak információt az eljárásban realizálódott bevételekről, felmerült költségekről, a hitelezői állományról, illetve annak változásáról.

Kétségtelen, hogy a felszámolás az általános szabályok szerint folyik, és csak a befejezése történik egyszerűsített módon, azonban az ügyek jelentős részében már a felszámolás megindulásakor előre látható, hogy az egyszerűsített módon fog befejeződni, mert hiányos vagy hiányzik a könyvelési anyag, vagy már a tevékenységet lezáró mérlegből feltételezhető, hogy az adós vagyona még a felszámolási költségeket sem fogja fedezni.

Mindezek alapján kérdés, hogy amennyiben egyszerűsített módon várható a felszámolás befejezése, kötelező, vagy nem kötelező közbenső mérleg készítése, amennyiben pedig nem kötelező a közbenső mérleg, a hitelezők milyen módon jutnak megfelelő tájékoztatáshoz az adós vagyonáról, a felszámolás során felmerült költségekről, a hitelezői követelésekről stb.

Válasz:

A döntést a Kúria adatbázisába azzal az összefoglalóval tettük fel, hogy amennyiben a felszámoló tájékoztatja a hitelezőket arról, hogy egyszerűsített felszámolást kíván kezdeményezni, azt azonban ésszerű határidőn belül nem teszi meg, úgy e közlés nem mentesíti a közbenső mérleg előterjesztése alól. A hangsúly álláspontunk szerint az ésszerű időn belül van, ha eltelik egy év, a bíróság felhívja a felszámolót a közbenső

mérleg előterjesztésére, aki jelzi, hogy egyszerűsített felszámolást kíván kezdeményezni, úgy arra kell számára ésszerű határidőt szabni, hogy vagy ezt tegye meg (hiszen, ha sem vagyon, sem irat, akkor mi akadálya lehet a befejezésnek?), vagy terjesszen elő közbenső mérleget. A semmiképpen sem járható út, hogy a felszámoló éveig folytatja az adósnál a termelést, szerződéseket köt, értékesít, árut szerez be, több tízmillió forintot fizet ki, és minderről a hitelezőknek semmilyen konkrét információjuk éveken keresztül nincs.

4.) Felszámolási költség esedékessége, kifizetése:A Pécsi Ítéltábla következetes abban, hogy a Cstv. 57. § (1) bekezdés a.) pontja szerinti követeléseket a Cstv. 58. § (1) bekezdésének megfelelően esedékességkor, az esedékesség sorrendjében kell kielégíteni, nem mérlegelhet a felszámoló a költségek kielégítésének sorrendjében.

A Szeged Ítéltábla Fpkf.I.30.014/2010/2. számú végzése szerint „a felszámolásban szükségképpen kiadások merülnek fel, ... melyeket a felszámolónak az adós vagyonából kell fedeznie. A felszámoló a felszámolási költségek saját vagyonából vagy akár felszámolói díja terhére történő fedezésére nem kötelezhető, mivel ezáltal az adós hitelezőjévé válna ... Az előbbi probléma nem merül fel akkor, ha az adósnak a vagyona elegendő a felszámolási költségek fedezetére. Ha azonban az csak részben elég, a felszámolónak mérlegelnie kell, hogy az egyes felszámolási költségeket esedékességük ellenére milyen sorrendben, milyen mértékben elégíti ki ... Az előbbi probléma rendezéséhez jelenleg csak a bírói gyakorlat nyújthat segítséget; hangsúlyozva ugyanakkor, hogy a bíróságnak erre irányuló kifogás esetén fokozottan kell vizsgálnia a felszámoló felszámolási költségek kiegyenlítésére vonatkozó intézkedéseit. A felszámoló ugyanis csak a szükségszerűen felmerülő és más forrásból nem fedezhető felszámolási költségek vonatkozásában hivatkozhat arra, hogy a kielégítési sorrend érvényesülése nem lehetséges...”

Valószínűleg az előzőek szerinti indokból került a Cstv. 25. § (5) bekezdésének azon rendelkezése a törvénybe, hogy a felszámolással szükségképpen felmerülő egyes költségek fedezetére a cég céltartalékot köteles képezni (bár ez a gyakorlatban a cégeknél ténylegesen valószínűleg nem érvényesül).

A felszámolás alatt működő cégeknél pedig felmerülhetnek olyan költségek, amelyek kielégítésének elmulasztása a működést veszélyezteti (pl. közüzemi díjak).

A Pécsi Ítéltábla a Szegedi Ítéltábla előzőek szerinti álláspontját nem osztja. Ebből az vonható le, ha a felszámoló ezeket a követeléseket nem esedékességkor és az esedékesség sorrendjében fizeti ki, az ezzel kapcsolatos kifogás mindig megalapozott, mert a felszámoló eljárása során megsérti a Cstv. 58. § (1) bekezdését.

A felszámolónak ez a magatartása megalapozhatja egyben a Cstv. 54. § szerinti felelősségét is, így csak a kártérítési perben értékelhető a felelősség fennállása kérdésében a felszámoló magatartása? Indokolt lenne ebben a kérdésben is a tábláknak valamilyen egységes

álláspontot kialakítani.

Válasz:

Álláspontunk szerint a törvényszöveg egyértelmű. A probléma a perbeli ügyben egyébként abból adódott, hogy a felszámoló a termelés során kötött ügyleteket, a teljesítésre azonban nem volt fedezete, ezért válogatott a kifizetések között. Nem hisszük, hogy ezt a gyakorlatot legalizálni kellene. Nyilvánvalóan előfordulnak extrém esetek, amikor a felszámoló mégis kénytelen előrevenni egy kifizetést, mi ilyenkor is csak azt mondhatjuk, hogy mulasztott, amikor nem fizetett, és a legközelebb befolyó pénzből köteles kifizetni a hitelezőt. A probléma akkor keletkezik, ha nem lesz már rá pénz, akkor kerülhet szóba a kártérítés. A kártérítésnél – bár ebbe a témában most nem akartunk belemenni – már nagyobb a mozgástér, kivételes esetben „az adott helyzetben elvárhatósággal”, azaz a felróhatóság hiányával lehet operálni.

Pécs, 2015. április 23.

dr.Kovács Ildikó

dr.Göngyösiné dr.Antók Éva